

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ความหลากหลายของพืชในสวนครัวของชุมชน
ไทยใหญ่ในอำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผู้เขียน

นายประทีป ปัญญาดี

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ชีววิทยา)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อ. ดร. อังคณา อินตา

บทคัดย่อ

สวนครัว คือ พื้นที่ส่วนหนึ่งของบริเวณบ้านที่ปลูกพืชเพื่อใช้ประโยชน์ต่างๆ โดยมีหน้าที่หลักคือช่วยให้สมาชิกในครัวเรือนได้รับสารอาหารและพลังงานอย่างพอเพียง ในการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษาความหลากหลายของชนิดพืช และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความหลากหลายของพืชในสวนครัว ระหว่างเดือนธันวาคม 2553 ถึงเดือนธันวาคม 2554 ในชุมชนชาวไทยใหญ่ของ 4 หมู่บ้าน (บ้านถ้ำลอด บ้านปงยาม บ้านแม่ละนา และบ้านไร่) ของอำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งแต่ละหมู่บ้านได้สุ่มสำรวจสวนครัวอย่างน้อยหมู่บ้านละ 10 สวนครัว เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เจ้าของสวนครัวแต่ละสวนด้วยวิธี semi-structure จัดบันทึกและเก็บตัวอย่างพืช พร้อมทั้งสอบถามชื่อท้องถิ่น และวิธีการใช้ประโยชน์ ผลการศึกษาพบพืชทั้งสิ้น 273 ชนิด จัดอยู่ใน 81 วงศ์ และพบว่าระยะห่างจากเขตเมืองส่งผลกระทบต่อความหลากหลายของพืช และความคล้ายคลึงกันของพืชที่พบในสวนครัว ส่วนอัตราส่วนของชาติพันธุ์ส่งผลกระทบต่อความคล้ายคลึงกันของพืชที่พบในสวนครัว

Thesis Title	Plant Diversity in Homegardens of Tai Yai Communities in Pang Mapha District, Mae Hong Son Province
Author	Mr. Prateep Panyadee
Degree	Master of Science (Biology)
Thesis Advisor	Lect. Dr. Angkhana Inta

Abstract

Homegardens are traditional farming systems which are located within homesteads. The main function of homegardens is ensuring household nutrient and energy requirements. In this study, we investigated the diversity of plants and factors that affected plant diversity and proportion of plants in homegardens. Field surveys were conducted between December 2010 to December 2011 in four Tai Yai communities of each of three villages (ThamLod, Poong Yam, Mae La Na and Ban Rai) in Pang Mapha District, Mae Hong Son Province. In each village, at least 10 households were randomly selected. All used plants in each homegarden were recorded and the owner was interviewed about vernacular names and uses of parts, using the semi-structure method. A total of 273 plant species in 81 families were recorded. Additionally, the study showed that the distance from urban center negatively affected plant diversity and also affected plant similarities. The proportions of different ethnic groups also affected plant similarities in homegardens of Shan people.